

використання гнучких підходів для досягнення бажаних результатів.

Основною проблемою в рамках ДПП є узгодження інтересів сторін. Тому необхідно чітко окреслити цілі, які мають партнери, а ефективність здійснюваних інвестицій розглядати з позицій якого учасника інвестиційного процесу оцінюється проект (держава, інвестор, оператор проекту тощо).

Сторони ДПП можуть мати за мету отримати додатковий прибуток або максимальний прибуток на вкладений капітал, збільшити надходження до бюджету чи підвищити рівень доходів, забезпечити незалежність зовнішньоекономічних зв'язків чи ефективну участь у міжнародному поділі праці.

Оцінка відповідності інвестиційного проекту різним інтересам досягається шляхом визначення декількох видів ефективності по проекту в цілому і для окремих учасників, а для оцінки використовується сукупність показників.

Проте, на думку спеціалістів, в Україні існує ряд проблем, що не дозволяють активізувати застосування концесій, а саме:

- складна система виділення земельних ділянок під реалізацію проектів;
- колізії у законодавстві держзакупівель;
- застаріла процедура концесійного конкурсу;
- складності при фінансуванні;
- особливості складання і застосування концесійної угоди;
- нюанси, пов'язані із власністю на об'єкт концесії.

в Україні існує значний потенціал для розвитку багатьох форм ДПП, але для його практичної реалізації необхідно вирішення низки принципових питань. Сторонам партнерських відносин слід чітко усвідомлювати, що ДПП не можна розглядати у вузькому розумінні тільки як залучення додаткових ресурсів у масштабні проекти органів влади. Потрібно зважати на інтереси двох сторін, враховуючи механізми партнерства, відпрацьовані багатолітнім світовим досвідом.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, проф. кафедри економіки підприємства, бізнес адміністрування і регіонального розвитку Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Тенденцією сьогодення є й досить активний розвиток різних форм державно-приватного партнерства в усіх регіонах світу, в самих різних галузях економіки. Це свідчить про те, що в ньому зацікавлені різні сторони, що беруть участь в процесах державно-приватного партнерства. На нашу думку, ефект від такого партнерства полягає в тому, що держава отримує фінансування для довгострокових проектів, не втрачаючи при цьому над ними контроль, а приватний сектор отримує доступ до раніше закритих сфер економіки,

наприклад до магістральної інфраструктури.

Державно-приватне партнерство полегшує вихід на світові ринки капіталів, стимулює залучення іноземних інвестицій в реальний сектор економіки. Для економіки регіонів це партнерство має особливе значення, оскільки на його основі активніше розвиваються ринки капіталу, товарів і послуг. В той же час розподіл ризиків між учасниками угоди про державно-приватне партнерство повинен здійснюватися на основі домовленостей сторін.

Державно-приватне партнерство в сучасних умовах повинно бути об'єднанням ресурсів і досвіду кожної зі сторін – учасників партнерства, реалізацією суспільно значущих проектів з найменшими витратами і ризиками з метою надання економічним суб'єктам і населенню високоякісних послуг.

Державно-приватне партнерство за своїми масштабами, глибиною і наслідками проникнення в систему господарських відносин, що склалися, цілком може порівнятися з приватизаційними процесами, що відбулися й тривають в державі, оскільки його ціллю найближчим часом можуть стати об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності. Саме тому, державно – приватне партнерство може виявитися надзвичайно ефективним у рамках реалізації стратегії розвитку інноваційного типу економіки. Ця модель припускає освоєння науково-технічних нововведень (інновацій), нових технологій, видів продукції і ресурсів, а також здійснення організаційно-інституціональних проектів у сфері національного відтворення. Це безпосередньо відображується на ролі державно – приватного партнерства у формуванні інноваційної економіки. Мова йде про ефективне освоєння інтелектуального капіталу, який в сукупності з іншими ресурсами здатний на абсолютно новій технологічній основі вирішувати складні проблеми економічного розвитку держави.

Успішна реалізація цих проектів неможлива без належної науково обґрунтованої законодавчої бази, створеного інституціонального середовища. Велике значення має всебічне економічне і організаційне опрацювання усіх аспектів цієї проблеми. Тільки в цьому випадку можна очікувати на позитивні результати від реалізації державно-приватного партнерства. Вирішення даних задач не може бути здійснене без активного формування конкурентного середовища, чому сприяє залучення української економіки до процесів глобалізації. Саме усвідомлення необхідності приділення уваги держави (як на доктринальному, так і на законодавчому рівні) до проблеми державно – приватного партнерства як інструменту формування інноваційної економіки дозволить, на нашу думку, створити ефективний інституціональний механізм співробітництва між державними та приватними партнерами.